



REMISSVAR

| | |
|------------|----------------|
| Datum | Beteckning |
| 2013-06-11 | 2013-110-2845 |
| Ert datum | Ert beteckning |
| 2013-03-14 | U2013/1189/UC |

Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Delbetänkande: Ungdomar utanför gymnasieskolan – ett förtydligt ansvar för stat och kommun (SOU 2013:13)

CSN tillstyrker utredningens samtliga förslag och vill särskilt framhålla följande.

8.1 Bättre information om omfattande otillåten frånvaro

CSN tillstyrker att skolhuvudmännen ska rapportera ogiltig frånvaro till hemkommunen samtidigt som skolan rapporterar sådan frånvaro till CSN. Det är då viktigt – som utredningen påpekar – att skyldigheten att rapportera till hemkommunen överensstämmer med CSN:s tolkning av hur skolorna ska rapportera ogiltig frånvaro till CSN. Därigenom undviks att en alltför omfattande administration för skolorna införs.

CSN vill erinra om att 2012 år studiehjälpsutredning enligt sina direktiv (Dir. 2011:122) ska se över och vid behov föreslå förändringar när det gäller skolornas rapportering av ogiltig frånvaro till CSN. Utredningen ska också överväga om regleringen av studiehjälpen i högre grad än i dag ska finnas i lag och förordning. För närvarande har CSN i föreskriftsform beslutat när skolorna ska rapportera ogiltig frånvaro. CSN förordar att reglerna om när studiehjälpen ska dras in ska vara föremål för riksdagens eller regeringens ställningstagande och därför anges i lag eller förordning och att reglerna utformas så att de blir enkla att förstå och tillämpa för skolorna.

9.4 16–17 åringar ska kunna få ersättning för deltagande i arbetsmarknadspolitiska program

CSN tillstyrker förslaget. Även om målsättningen med det kommunala aktivitetsansvaret i första hand är att motivera den unge till att återuppta sin utbildning, kommer inte alla att göra det. Det är då viktigt att Arbetsförmedlingen kan erbjuda även de yngsta fler arbetsmarknadspolitiska program och att även ungdomar i åldern 16–17 år har rätt till utvecklingsersättning när de deltar i sådana program. CSN tillstyrker nivån på ersättningen eftersom den är något lägre än nivån på det studiebidrag som ungdomar under 20 kan få när de studerar på gymnasial nivå. Ersättningsnivån kan då sägas stimulera de unga att välja reguljära studier. Inom studiehjälpen finns, förutom studiebidraget på 1 050 kronor per månad, även

2013-06-11

inackorderingstillägg till dem som inte har möjlighet att bo hemma under studietiden och extra tillägg till elever från inkomstsvaga hushåll. Elever i gymnasieskolan kan vidare få ersättning för dagliga resor och reglerna för en rad familjeekonomiska stöd är utformade så att de fortsatt utgår under tiden som eleven får studiehjälp.

Det kommer – som utredningen skriver – alltid att finnas en grupp ungdomar som trots kommunens insatser, inom i första hand utbildningsväsendet och i andra hand aktivitetsansvaret, väljer att pröva att söka arbete via Arbetsförmedlingen. Möjligheten att få ersättning kan innebära att ett antal yngre personer söker sig till Arbetsförmedlingen i stället för att påbörja eller återuppta gymnasiala studier. CSN tillstyrker ändå reformen då det är en orealistisk tanke att alla ungdomar ska förväntas avsluta sin gymnasieutbildning, åtminstone i unga år.

Beträffande den föreslagna ersättningsnivån, vill CSN erinra om att 2012 års studiehjälpstudier kan komma att föreslå andra bidragsnivåer inom studiehjälpen. Ett sådant förslag bör beaktas när utvecklingsersättningens ersättningsnivå fastställs.

Aktivitetsansvaret gäller enbart ungdomar som har fullgjort sin skolplikt

Dagens informationsansvar och det föreslagna aktivitetsansvaret gäller ungdomar som har fullgjort sin skolplikt och som inte genomgår eller har fullföljt en gymnasieutbildning. Den arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet som haft i uppdrag att utarbeta förslag för att förbättra utbildningen för nyanlända elever, föreslår i promemorian *Utbildning för nyanlända elever – mottagande och skolgång* (Ds 2013:6) förlängd skolplikt för nyanlända elever som vid utgången av högsta årskursen inte har uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås i ämnena svenska eller svenska som andraspråk. De elever som kan komma i fråga för fortsatt fullgörande av skolplikt är de som har gått längst fyra år i svensk skola. Arbetsgruppen föreslår vidare att eleverna ska kunna erbjudas att fullgöra skolplikten inom ramen för sådana introduktionsprogram i gymnasieskolan som saknar behörighetskrav.

CSN konstaterar att dessa elever på grund av den förlängda skolplikten inte kan komma i fråga för det kommunala aktivitetsansvaret. För dessa eleven finns inget alternativ till fortsatt skolgång.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åke Svensson efter föredragning av utredaren Nils Andersson. I arbetet med remissvaret har även förvaltningsledaren Ewa Eklund och utredaren Viktoria Sarwien deltagit.



Åke Svensson



Nils Andersson